

Sygn. akt I C 664/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Jakubiec

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Lisiowska

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2014 r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. Z. (1), M. P. (1) i A. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w Ł.

zadośćuczynienie i odszkodowanie

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powoda M. Z. (1) kwotę 24.000 zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych 0/100) tytułem zadośćuczynienia, z ustawowymi odsetkami od dnia 13 listopada 2009 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powoda M. P. (1) kwotę 24.000 zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych 0/100) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 13 listopada 2009 r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powódki A. P. kwotę 12.000 zł (dwanaście tysięcy złotych 0/100) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 13 listopada 2009 r. do dnia zapłaty;

IV. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz powoda M. Z. (1) kwotę 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych 0/100) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 9 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty;

V. oddala powództwa w pozostałej części;

VI. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

VII. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 4.500 zł (cztery tysiące pięćset złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu;

VIII. nakazuje ściągnąć od powoda M. Z. (1) z zasądzonych na jej rzecz w pkt I wyroku świadczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 8.405 zł (osiem tysięcy czterysta pięć złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu;

IX. nakazuje ściągnąć od powoda M. P. (1) z zasądzonych na jej rzecz w pkt II wyroku świadczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 6.000 zł (sześć tysięcy złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu;

X. nakazuje ściągnąć od powódki A. P. z zasądzonych na jej rzecz w pkt III wyroku świadczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Lublinie kwotę 4.250 zł (cztery tysiące dwieście pięćdziesiąt złotych 0/100) tytułem części opłaty od pozwu;

XI. wydatki w nieuiszczonej części przejmują na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 664/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3 sierpnia 2011 r. M. Z. (1), M. P. (1) i A. P. wnieśli o zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej w Ł. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę: na rzecz powoda M. Z. (1) kwoty 144.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 listopada 2009 r. do dnia zapłaty, na rzecz powoda M. P. (1) kwoty 144.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 listopada 2009 r. do dnia zapłaty, na rzecz powódki A. P. kwoty 97.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 8 listopada 2009 r. Ponadto wnieśli o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda M. Z. (1) kwoty 100.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa – tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie się sytuacji życiowej po śmierci żony Z. Z. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda M. Z. (1) kwoty 2.100 zł wraz z ustawowymi odsetkami od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów pogrzebu, oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powodowie wskazali, że w dniu 9 stycznia 2009 r. w miejscowości P., K. Z. kierujący samochodem ciężarowym marki M. nr rej. (...) potrafił pieszą Z. Z., która w wyniku odniesionych obrażeń zmarła na miejscu zdarzenia. Sprawca zdarzenia został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w L., Wydział IV Karny z dnia 25 czerwca 2010 r. sygn. akt IV K 627/09

Szkoda została zgłoszona pismem z dnia 7 października 2009 r. Strona pozwana przejęła odpowiedzialność za sprawcę wypadku przynajmniej na rzecz M. Z. (1) kwotę 20.000 zł zadośćuczynienia, oraz 3.000 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu, na rzecz M. P. (1) kwotę 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia, oraz na rzecz A. P. kwotę 10.000 zł. Wyżej wymienione świadczenia strona pozwana pomniejszyła o 70 % przyjmując przyczynienie się Z. Z. do powstania szkody. W związku z czym na rzecz M. Z. (1) ostatecznie wypłacono kwotę 6.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Na rzecz M. P. (1) kwotę 6.000 zł a na rzecz A. P. kwotę 3.000 zł. Powodowie wskazali, że nie sposób przyjąć 70 % przyczynienia się Z. Z., ponieważ opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego, opracowana dla potrzeb sprawy karnej jest opinią wariantową, która przedstawia dwie wersje zdarzenia, nie wskazując przebiegu wypadku. Ponadto K. Z. został uznany za winnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że z niewyjaśnionych przyczyn zjechał na lewy pas jezdni kontynuował jazdę, nie zachowując tym samym należytej ostrożności potrafił pieszą Z. Z., która poniosła śmierć na miejscu. W ocenie powodów w zachowaniu Z. Z. brak jest związku przyczynowego ze szkodą, brak jest podstaw do uznania jej zachowania za nieprawidłowe. Dla powoda M. Z. (1) śmierć żony była ogromnym ciosem, ponieważ razem z nią tworzyli zgodne i szczęśliwe małżeństwo, oraz kochająca się rodzinę. Żona była dla niego wsparciem i służyła mu pomocą z codziennych trudnościach. Powód M. Z. (1) do chwili obecnej odczuwa stan głębokiego smutku oraz obawę, że na skutek tragicznej śmierci żony nie będzie w stanie sprostać trudom dnia codziennego. W związku z powyższym kwota 150.000 zł, będzie adekwatna do rozmiaru jego krzywdy. Biorąc pod uwagę, wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę żąda on zapłaty pozostałej kwoty w wysokości 144.000 zł. Śmierć matki dla powoda M. P. (1) stanowiła ogromny wstrząs. Matka była najważniejszą osobą w jego życiu, samotnie go wychowała i całe życie starała się mu wynagrodzić brak ojca. Nagła śmierć Z. Z. wywołała u powoda głęboką apatię i przygnębienie oraz lęk o zdrowie i bezpieczeństwo swoich najbliższych. Utracił on poczucie bezpieczeństwa oraz pomoc w dokonywaniu czynności życia codziennego. Wszelkie okoliczności sprawy wskazują, że zadośćuczynienie za krzywdę nie powinno być niższe niż 150.000 zł Biorąc pod uwagę, wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę żąda on teraz zapłaty pozostałej zadośćuczynienia w wysokości 144.000 zł. Niespodziewana i tragiczna śmierć Z. Z. wywarła olbrzymi wpływ na sytuację życiową jej matki A. P. jak również na jej stan zdrowia psychicznego

i fizycznego. Powódka była przekonana, że to córka będzie dla niej wsparciem i ostoją w dalszych latach życia. Córka służyła jej pomocą w czynnościach związanych z prowadzeniem domu, stanowiła również dla niej oparcie psychiczne. Po wypadku powódka zmaga się z przygnębieniem, apatią i lękiem o swoją przyszłość. U powódki od czasu tragicznej śmierci córki dominuje poczucie bezsensu dalszej egzystencji, stale towarzyszy jej poczucie osamotnienia. W związku z powyższym kwota zadośćuczynienia nie może być mniejsza niż 100.000 zł. Biorąc pod uwagę, wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę żąda ona teraz zapłaty pozostałej zadośćuczynienia w wysokości 97.000 zł. Powodowie wskazują, że odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej dla Marina Z. uzasadnione jest tym, iż zmarła była osobą pracowitą i zaradną. Wynagrodzenie otrzymywane przez Z. Z. z tytułu zatrudnienia stanowiło znaczny wkład w utrzymanie domu i gwarantowało zaspokojenie podstawowych potrzeb. Sytuacja życiowa M. Z. (1) uległa znacznemu pogorszeniu utracił on najbliższą osobę która go wspierała, teraz nie może już liczyć na pomoc i wsparcie Z. Z.. Stosownym więc odszkodowaniem będzie kwota 100.000 zł. W następstwie śmierci Z. Z. M. Z. (1) poniósł koszt zakupu trumny – 2.000 zł, transportu- 1.000 zł. Wobec powyższego ponad już wypłaconą kwotę 900 zł, powód żąda zapłaty kwoty 2.100 zł. (pozew k.2-13)

W odpowiedzi na pozew Towarzystwo (...) S.A w Ł. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwana wskazała, że co do zasady uznaje swoją odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 9 stycznia 2009 r. Natomiast odnośnie wysokości roszczeń powód pozwana wskazała, że są wygórowane i nieudowodnione. Pozwana podniosła, że w sentencji wyroku karnego, którym K. Z. został uznany za winnego przedmiotowego wypadku wskazano, że Z. Z. poruszała się nieprawidłowo brzegiem drogi, co stanowi przyczynienie się do powstania szkody. Biorąc więc pod uwagę fakt obiektywnie nieprawidłowego zachowania się poszkodowanej, pozwany przyjął jej przyczynienie się na poziomie 70 %. Pozwany przyznał, że w wyniku wypadku i śmierci Z. Z. powodowie doznali szkody, nagle odejście osoby bliskiej stanowiło dla nich szok i niepowetowaną stratę. Jednak biorąc pod uwagę wiek powodów i wiek poszkodowanej oraz łączące ich więzi rodzinne i ekonomiczne pozwany uważa, że kwoty zadośćuczynienia dochodzone w niniejszym postępowaniu są wygórowane i nieudowodnione.(odpowieź na pozew k. 65-67)

W toku rozprawy obie strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. (1) był synem, a A. P. matką Z. Z.. M. Z. (1) był mężem Z. Z.. (okoliczność bezsporna)

W dniu 9 stycznia 2009 r. w miejscowości P. kierujący pojazdem marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...), K. Z. potrafił pieszą Z. Z.. W wyniku zdarzenia Z. Z. zmarła na miejscu. Przyczyną wypadku było naruszenie przez kierującego pojazdem M. (...) przepisów bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jak również nieprawidłowe zachowanie Z. Z., która po minięciu innego pojazdu weszła na jezdnię skośnie w lewo na prawy pas ruchu. Z. Z. nie zachowała szczególnej ostrożności podczas przechodzenia przez drogę o relatywnie dużym natężeniu ruchu, w miejscu nieoświetlonym i bez oznakowanego przejścia dla pieszych. (wyrok k. 174, opinia biegłego k. 264-277).

Sprawca wypadku posiadał u pozwanego umowę w zakresie ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów ważną w dniu zdarzenia (okoliczność bezsporna).

K. Z. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa określonego w art. 177§2 k.k. tj. spowodowania wypadku komunikacyjnego ze skutkiem śmiertelnym i został za to skazany wyrokiem Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 25 czerwca 2010 r. sygn. akt IV K 627/09. (wyrok k. 174)

Przed wypadkiem M. Z. (1) i Z. Z. byli szczęśliwym małżeństwem, zamieszkiwali wspólnie wraz synem Z. Z. M. P. (1) w miejscowości P.. Tworzyli zgodną i szczęśliwą rodzinę. Z. Z. była zatrudniona w Wojewódzkim Szpitalu (...) w L., osiągała miesięczny dochód w wysokości około 2.100 zł. Po powrocie z pracy zajmowała się domem, wykonywała większość prac domowych takich jak pranie, sprzątanie gotowanie, ponadto pomagała w obowiązkach domowych mieszkającej w sąsiedztwie matce A. P.. Z. Z. często ją odwiedzała, służyła jej pomocą w problemach dnia codziennego,

pomagała w chorobie. (zeznania świadka S. P. 00:05:05 – 00:13:39, pozwanych M. Z. (1) 00:02:06 – 00:03:48 k. 368, M. P. (1) 00:03:48- 00:05:38 k. 368, A. P. 00:05:38- 00:11:13 k. 368)

Śmierć Z. Z. była dla jej bliskich ogromnym przeżyciem. Po śmierci matki u M. P. (2) pojawiła się reakcja depresyjna. Bezpośrednio po otrzymaniu informacji czuł żal, ból, szok i niedowierzanie, nastąpiła dezorganizacja jego życia codziennego - przestał pracować, wycofał się z kontaktów społecznych, nie radził sobie z codziennymi obowiązkami. W związku z sytuacją rodzinną M. P. (2) zaczął nadużywać alkoholu, ponieważ próbował w ten sposób zagłuszyć ból po stracie najbliższej mu osoby. M. P. (2) był jedynym synem Z. Z., która przed ślubem z M. Z. (1) wychowywała syna samotnie. Obecnie M. P. (2) już tak silnie nie koncentruje się na przeżywaniu żałoby, chociaż wzmianki o śmierci matki wywołują w nim negatywne emocje, jak żal, tęsknotę. Stan ten nie wpływa tak niekorzystnie na jego funkcjonowanie, jak w ciągu pierwszego roku po śmierci matki. Zaburzenia depresyjne występujące u powoda M. Z. (2) miały charakter reaktywny, egzogeny, odwracalny i przemijający. W chwili obecnej nie występuje u niego obniżony nastrój, przygnębienie i pesymistyczne myślenie, nie ma potrzeby korzystania z pomocy psychiatry ani psychoterapeuty. (zeznania M. P. (1) 00:03:48- 00:05:38 k. 368, opinia biegłego k. 334-338)

W związku z nagłą i niespodziewaną śmiercią żony u M. Z. (1) pojawiły się uczucia takie jak ból, osamotnienie, zaprzeczanie faktowi śmierci. Nastąpiła również dezorganizacja jego dotychczasowego stylu życia. Po wypadku M. Z. (1) nie mógł pracować, wziął urlop w pracy. W ciągu roku od śmierci żony M. Z. (1) odczuwał żal, smutek, przygnębienie, miał problemy ze snem. Po tym okresie ponownie zainteresował się kontaktami z innymi, powrócił do zajęć sprzed wypadku. W chwili obecnej M. Z. (1) nie przeżywa już tak silnie okresu żałoby, jak bezpośrednio po śmierci żony. Radzi sobie z codziennymi obowiązkami, umie cieszyć się kontaktem z najbliższymi. Nie ma już obniżonego nastroju, pesymistycznego myślenia, które było obserwowane bezpośrednio po śmierci żony. Stan psychiczny M. Z. (1) jest wyrównany, nie wymaga pomocy psychoterapeutycznej (opinia biegłego k. 339-342)

A. P. po otrzymaniu informacji o śmierci córki miała poczucie samotności, rozpacz, żalu pustki, odrętwienia i oszołomienia. W późniejszym okresie nastąpiła dezorganizacja jej zachowania przejawiająca się trudnościami w wykonywaniu codziennych obowiązków. Po śmierci córki wycofała się z życia rodzinnego, przestała dbać o siebie jak i o swoje zdrowie. Po około roku stan ten powoli zaczął ustępować. A. P. już tak silnie nie koncentruje się na przeżywaniu żałoby, wspomnienia o zmarłej córce nie wpływają negatywnie na jej funkcjonowanie. A. P. nadal tęskni za córką, jednak pogodziła się z jej odejściem (opinia biegłego k. 343-346)

W dniu 13 października 2009 r. powodowie M. Z. (1) i M. P. (1) zgłosili do ubezpieczycielowi sprawcy szkody żądanie wypłaty zadośćuczynienia w kwotach po 150.000 złotych na rzecz każdego z nich, natomiast powódka A. P. zażądała wypłaty zadośćuczynienia w kwocie 100.000zł, z tytułu następstw wypadku z dnia 9 stycznia 2009 r.. a nadto powód M. Z. (1) zgłosił żądanie zwrotu kosztów pochówku żony w wysokości 3.000 zł. Pozwana (...) Spółka Akcyjna w Ł. decyzjami z dnia 19 lutego 2010 r. przyznała poszkodowanym M. P. (1) i M. Z. (1) zadośćuczynienia w kwotach po 6.000 zł, a A. P. w wysokości 3.000 zł, ponadto dokonała M. Z. (1) zwrotu kosztów pogrzebu w w kwocie 900 zł, odmawiając zaspokojenia roszczeń w pozostałym zakresie. Swoją decyzję argumentowała przyjęciem 70 % przyczynienia się Z. Z. do powstania szkody. (okoliczność bezsporna, decyzja z dnia 19.02.2010 r.- akta szkody nr (...))

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów, a w pozostałym zakresie opierając się na treści zeznań stron i świadków.

Wszystkie zebrane w sprawie dowody Sąd uznał za wiarygodne. W ocenie Sądu przeprowadzone dowody wzajemnie się uzupełniają i przedstawiają jednolity obraz życia powodów sprzed i po wypadku.

Należy podkreślić, iż fakt, że świadek S. P. jest rodziną powodów, nie może zdaniem Sądu prowadzić do wniosku, że zeznania te winny stracić przymiot wiarygodności. Sytuacja taka jednakże wymusza na Sądzie bardziej wnikliwą ocenę tych zeznań, m.in. w oparciu o posiadane przez Sąd doświadczenie (art. 233 kpc). Kierując się powyższym Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania wiarygodności zeznającego świadka. Również zeznania pozostałych świadków był spójne i konsekwentne.

Nie wzbudziły również wątpliwości sądu twierdzenia przesłuchanych w charakterze pozwanych M. Z. (1) 00:02:06 – 00:03:48 k. 368, M. P. (1) 00:03:48- 00:05:38 k. 368, A. P. 00:05:38- 00:11:13, gdyż wzajemnie ze sobą korelują oraz pozostają zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd podzielił wywołane w sprawie opinie biegłego sądowego z zakresu psychologii dotyczące stanu zdrowia psychicznego powodów, a także rozmiaru ich cierpień oraz biegłego do spraw rekonstrukcji wypadków drogowych. Opinia biegłego z zakresu psychologii została wydana przez osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną w swojej dziedzinie, kwalifikacje i doświadczenie, na podstawie bezpośredniego badania powodów. Opinia sądowa jest w ocenie Sądu rzetelna, obiektywna i zawiera wyczerpujące odpowiedzi na postawione pytania. Sąd nie znalazł również podstaw aby nie podzielić wniosków wypływających z opinii biegłego do spraw rekonstrukcji wypadków drogowych, który w sposób wnikliwy wskazał co było przyczyną zdarzenia w którym poniosła śmierć Z. Z.. Opinia ta jest pełna jasna i zawiera szczegółowe uzasadnienie przyjętego przez biegłego wniosku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Podstawa odpowiedzialności pozwanego nie była sporna, dlatego też należy jedynie wspomnieć, iż stosownie do treści art. 34 ust. 1, art. 35 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych: z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Przepisy niniejszej ustawy w zakresie przez nią uregulowanym, mają charakter szczególny w stosunku do kodeksu cywilnego (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie III CZP 115/07).

Z kolei istota odpowiedzialności sprawcy wypadku opiera się na zasadzie ryzyka i wynika z treści art. 436 § 1 kc.

W związku z tym, że w stosunku do sprawcy zdarzenia zapadł wyrok karny skazujący, należy poczynić pewne uwagi wstępne. Sąd cywilny, zgodnie z art. 11 kpc, związany jest ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, czyli osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku. Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928) Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia, dotyczących czasu, miejsca. Na tej podstawie Sąd w niniejszej sprawie przyjął, że zaistniały podstawy do przyjęcia winy pozwanego i związku przyczynowego.

Stwierdzenie w wyroku przez sąd karny popełnienia przestępstwa, nie stoi na przeszkodzie ustaleniu, że poszkodowany przyczynił się do powstania szkody spowodowanej przez skazanego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał na ustalenie, iż Z. Z. przyczyniła się do powstania szkody. Choć ustalenia faktyczne z wyroku karnego co do kwestii przyczynia się poszkodowanego do powstania szkody nie wiążą Sądu w tym postępowaniu, niemniej jednak strona powodowa skutecznie nie zakwestionowała w wskazanych przez stronę pozwaną dowodów - w tym opinii biegłego do spraw rekonstrukcji wypadków drogowych na to, że poszkodowana Z. Z. przyczyniła się do zaistniałego zdarzenia z dnia 9 stycznia 2009 r.

O przyczynieniu się poszkodowanego mówimy wówczas, gdy w rozumieniu przyjętego w art. 361 k.c. związku przyczynowego zachowanie się poszkodowanego może być uznane za jedno z ogniw prowadzących do ostatecznego skutku w postaci szkody – a jednocześnie za przyczynę konkurencyjną do przyczyny przypisanej osobie odpowiedzialnej, bowiem skutek następuje tutaj przez współdziałanie dwóch przyczyn, z których jedna „pochodzi” od zobowiązanego do naprawienia szkody, a druga od poszkodowanego (zob. W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, Zobowiązania..., s. 215; Z. Banaszczyk (w:) Kodeks..., s. 729; F. Błahuta (w:) Kodeks, s. 876).

Niezwykle istotną okolicznością, którą sąd musi wziąć pod uwagę przy ustalaniu stopnia przyczynienia się poszkodowanego do szkody lub jej zwiększenia jest stopień winy obu stron. Jest to jedyna okoliczność, wprost wyartykułowana w art. 362 k.c. Jednocześnie w orzecznictwie wyrażono pogląd, że samo porównanie przyczynienia się poszkodowanego z przyczynami szkody obciążającymi osobę sprawcy nie pozwala na uznanie wysnutej z tego porównania skali za wyłączne kryterium zmiarkowania należnego poszkodowanemu odszkodowania. Miarkowanie odszkodowania powinno bowiem następować „stosownie do okoliczności” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 1997 r., I CKN 82/96, Wokanda 1997, nr 7, s. 3; tak również Z. Banaszczyk (w:) Kodeks..., s. 735).

W ocenie Sądu na wysokość zadośćuczynienia (jak też odszkodowania), którego dochodzą powodowie będzie miał wpływ fakt przyczynienia się Z. Z. do wypadku. Sąd biorąc pod uwagę treść opinii biegłego do spraw rekonstrukcji wypadków drogowych M. S. (k. 264-277) uznał iż nie ulega wątpliwości, że przyczyną zdarzenia z dnia 9 stycznia 2009 roku było zachowanie Z. Z., która przechodząc przez jezdnię nie zachowała podstawowej ostrożności po minięciu pojazdu jadącego w stronę B., weszła skośnie w lewo na prawy pas ruchu do obiektywnie widocznego samochodu marki M., jadącego w kierunku L.. W ocenie biegłego kierujący tym pojazdem marki M.-B. nie miał możliwości uniknięcia wypadku. Natomiast piesza Z. Z., miała możliwość jego uniknięcia poprzez zachowanie szczególnej ostrożności podczas przechodzenia przez drogę o relatywnie dużym natężeniu ruchu, w miejscu nieoświetlonym i bez oznakowanego przejścia dla pieszych. Wnioski biegłego znajdują częściowo potwierdzenia w zeznaniach świadka J. M., który wydawał opinię w sprawie karnej, jak i sprawcy zdarzenia K. Z.. Sąd biorąc pod uwagę treść art. 11 kpc oraz stanowisko strony pozwanej, która uznała swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 9 stycznia 2009 r. uznał, iż Z. Z. przyczyniła się do wypadku. Sąd nie mógł, jak wskazywałaby na to treść opinii biegłego M. S. przyjąć 100 % przyczynienia się poszkodowanej, ponieważ stoi temu na przeszkodzie związane sądy wyrokiem skazującym w sprawie IV K 627/09. W związku z powyższym Sąd przyjął, tak jak strona pozwana w toku postępowanie likwidacyjnego 70 procentowe przyczynienie się Z. Z. do powstania szkody. Biorąc pod uwagę ustalone w sprawie okoliczności, w tym stopień winy obu stron Sąd uznał, że zasadnym będzie 70 % zmniejszenie dochodzone w niniejszej sprawie przez powodów zadośćuczynienia, odszkodowania, oraz kosztów pogrzebu.

W przedmiotowej sprawie mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego na gruncie stanu prawnego obowiązującego po nowelizacji art. 446 kc, dokonanej ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116, poz. 731), skutkiem której został wprowadzony do porządku prawnego art. 446 § 4 kc przewidujący zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej.

Powodowie domagali się stosownych kwot z art. 446 § 4 kc, a nadto powód wniósł o zasądzenie odszkodowania z art. 446 § 3 kc oraz zwrot kosztów pochówku.

Przed przystąpieniem do szczegółowych rozważań odnośnie żądania zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, o czym jeszcze będzie mowa poniżej, należy zauważyć, że roszczenie najbliższych członków rodziny zmarłego o przyznanie stosownego zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na podstawie art. 446 § 4 kc, zmierza do zaspokojenia szkody niematerialnej, jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia o przyznanie stosownego odszkodowania z art. 446 § 3 kc, które wymaga wykazania szkody majątkowej polegającej na znacznym pogorszeniu sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny poszkodowanego, który zmarł wskutek wynikłego z czynu niedozwolonego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (por. wyrok SN z 21 października 2009r., sygn. akt I PK 97/09, LEX nr 558566).

Treść art. 446 § 3 k.c. stanowi, iż sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli skutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Odszkodowanie to obejmuje szkody majątkowe, których nie uwzględnia się przy zasądzeniu renty (art. 446 § 2 k.c.). Szkody te wyrażają się w ogólnym, znacznym pogorszeniu warunków życiowych, w jakich znaleźli się najbliżsi członkowie rodziny zmarłego. Powoduje ono nie tylko uszczerbek w aktualnej sytuacji materialnej, ale również w możliwości polepszenia warunków życiowych w przyszłości i w ograniczeniu planów życiowych. Nie chodzi przy tym o przyznanie zadośćuczynienia za same cierpienia związane ze śmiercią osoby najbliższej. Natomiast ocena „znacznego pogorszenia” zależna jest od rozmiarów ujemnych następstw natury majątkowej wywołanych przez śmierć osoby najbliższej (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 1970 r., III PZP 22/70, OSNCP 1971/7-8/120, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 1977 r. IV CR 419/77 opubl. Lex nr 8025).

Przesłanką zasądzenia odszkodowania jest wystąpienie znacznego pogorszenia sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny zmarłego. Ocena czy żądanie jest uzasadnione wymaga ustalenia, jaka była sytuacja życiowa rodziny zmarłego przed wypadkiem oraz czy i o ile uległa ona pogorszeniu na skutek jego śmierci. Pogorszenia sytuacji życiowej, o którym mowa w art. 446 § 3 k.c. nie można sprowadzać do prostego zmniejszenia dochodów lub zwiększenia wydatków najbliższych członków rodziny zmarłego. Szkody majątkowe prowadzące do znacznego pogorszenia bieżącej lub przyszłej sytuacji życiowej osoby najbliższej zmarłemu są często nieuchwytnie lub trudne do obliczenia. Często wynikają z obniżenia aktywności życiowej i ujemnego wpływu śmierci osoby bliskiej na psychikę i stan somatyczny, co niekoniecznie przejawia się w konkretnej chorobie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 lutego 2004 roku sygn. V CK 269/03, opubl. Lex nr 238971).

Znaczne pogorszenie sytuacji życiowej uprawnionego w rozumieniu art. 446 § 3 k.c. zależne jest od rozmiarów ujemnych następstw o charakterze majątkowym, a także zmian w sferze dóbr niematerialnych uprawnionego wywołanych przez śmierć osoby bliskiej, już istniejących oraz dających się przewidzieć w przyszłości na podstawie zasad doświadczenia życiowego. Jego ocena powinna być oparta na szczegółowej analizie sytuacji osoby uprawnionej z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które mają wpływ na jej warunki i trudności życiowe, stan zdrowia (w tym jego ewentualne pogorszenie wywołane śmiercią osoby najbliższej) wiek, stosunki rodzinne i majątkowe, a w odniesieniu do małoletnich dzieci dodatkowo wpływają na warunki wychowawcze i na jej porównaniu z sytuacją, w jakiej znalazłby się uprawniony, gdyby nie śmierć osoby bliskiej. Prawidłowa wykładnia pojęcia "stosowne odszkodowanie" powinna uwzględniać nie tylko okoliczności konkretnej sprawy, ale także realną wartość ekonomiczną. Musi ono wyrażać się sumą wymierną, stanowiącą adekwatne przysporzenie dla uprawnionego, a zarazem uwzględniającą ocenę większości rozsądnie myślących ludzi. Odszkodowanie należne na podstawie art. 446 § 3 k.c. nie jest odszkodowaniem pełnym w rozumieniu art. 361 § 2 k.c., lecz z woli ustawodawcy "stosownym", tj. takim, które ułatwi przystosowanie się uprawnionemu do zmienionej sytuacji życiowej. Dyspozycja tego przepisu nie obejmuje zatem obowiązku wyrównania wszystkich szkód ustalonych detalicznie, pozostających w związku przyczynowym ze śmiercią członka bliskiej rodziny, gdyż ze swej natury jest to kompensacja o charakterze ryczałtowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2008 roku w sprawie II CSK 143/08, z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie V CSK 544/07, z dnia 24 października 2007 r. w sprawie IV CSK 194/07).

Przy czym wyżej zaprezentowana wykładnia art. 446 § 3 kc dotyczyła stanu prawnego, w którym brak było odrębnego przepisu regulującego cierpienia związane ze śmiercią osoby bliskiej. Mimo wszystko należy zauważyć, iż wykładnia art. 446 § 3 kc, nawet przed dodaniem przepisu art. 446 § 4 kc, nie dopuszczała kompensowania samej tylko szkody niemajątkowej spowodowanej śmiercią najbliższego członka rodziny.

Przede wszystkim, w utrzymanym w KC przepisie jest mowa o istotnym pogorszeniu się sytuacji życiowej członków rodziny, a nie tylko ich sytuacji materialnej (majątkowej). Trafnie dostrzega się w doktrynie, że śmierć kogoś z rodziny powoduje często po stronie pozostałych jej członków szereg trudno wymiernych i nie zawsze w pełni rekompensowanych przez rentę uszczerbków o charakterze materialnym, których wyrównanie jest w istocie możliwe tylko poprzez przyznanie jednorazowego odszkodowania, przybierające w rozważanym przypadku formę podobną do ryczałtu. (System Prawa Prywatnego Tom 6, rozdział III § 28 ust. V, CH. Beck, Warszawa 2005).

Reasumując powyższe rozważania, należy uznać, iż pozostawienie w porządku prawnym art. 446 § 3 kc skutkuje tym, iż wykładnia tego przepisu powinna skupić się, co do zasady, jedynie na uszczerbku materialnym związanym ze śmiercią osoby bliskiej, który nie może być kompensowany przez rentę. Dodatkowo dyspozycja tego przepisu nie może obejmować, jak ujmowano to wcześniej, uszczerbku o charakterze niemajątkowym, który ma kompensować art. 446 § 4 kc. Toteż praktyczna doniosłość rozwiązania przewidzianego w art. 446 § 3 (zwłaszcza, gdy się ją zderzy z wagą instytucji przewidzianych w art. 446 § 2 i 4 KC) stała się obecnie stosunkowo mniejsza.

Przepis ten (art. 446 § 4 kc) ułatwia dochodzenie zadośćuczynienia, gdyż umożliwia jego uzyskanie bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek innych – poza w nim wymienionych – przesłanek. Niewątpliwie wzmacnia też on wykładnię art. 446 § 3 k.c. wiążącą funkcję tego przepisu wyłącznie z ochroną majątkową. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że art. 446 § 4 k.c. stanowi swoiste superfluum, pozbawione głębszego sensu normatywnego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 roku w sprawie III CZP 76/10).

W myśl art. 446 § 3 Sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej.

W świetle zebranych przez Sąd dowodów nie budzi wątpliwości, że wskutek śmierci Z. Z. sytuacja życiowa jej męża M. Z. (1) uległa znacznemu pogorszeniu. W tym miejscu należy jeszcze wskazać, że Z. Z. była kochającą żoną, matką i córką, zajmowała się własnym domem, ale pomagała też zamieszkującej w bliskim sąsiedztwie matce. Zmarła przed śmiercią pracowała zawodowo, a uzyskane w ten sposób wynagrodzenie przeznaczała na utrzymanie domu. Po jej śmierci koszty utrzymania domu spadły na M. Z. (1) i M. P. (1). Z. Z. po powrocie z pracy zajmowała się domem - prała, gotowała, sprzątała. Co więcej pomagała swojej matce A. Z., która jako osoba starsza nie była w stanie samodzielnie wykonywać wszystkich obowiązków domowych. Po jej śmierci wykonywanie tych zadań zmuszony był przejąć mąż zmarłej M. Z. (1), jak i syn M. P. (1).

Praca zmarłej Z. Z. miała więc wymierną wartość, odpowiadającą w przybliżeniu wartości wynagrodzenia za wykonywaną pracę, powiększonego o koszt zatrudnienia osoby do pomocy osobie starszej, jaką jest A. P.. Poza tą wymierną stratą powód M. Z. (1) doznał szkód, które są trudniejsze do oszacowania, ale niewątpliwie mają wartość ekonomiczną, a spowodowane zostały jego złym stanem psychicznym przez okres roku od śmierci żony. Zaburzenia psychiczne powodowały niechęć do pracy, apatię, zmniejszenie aktywności życiowej. Szkodą jest też utrata wsparcia psychicznego ze strony małżonki, a nawet strata osoby, która – jak wynika z zeznań świadka S. P. – była spoiwem całej rodziny. Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, iż sytuacja życiowa powoda po śmierci żony uległa znacznemu pogorszeniu.

Zdaniem Sądu zasadnym było ustalenie odszkodowanie dla powoda na kwotę 100.000 złotych. Biorąc jednak pod uwagę 70 % przyczynienie się Z. Z. do powstania szkody, na rzecz powoda M. Z. (1) należało zasądzić kwotę 30.000 zł.

Powództwo o zadośćuczynienie okazało się zasadne jedynie w części. Zgodnie z art. 446 § 4 kc sąd może także przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Nie ulega żadnym wątpliwościom, że śmierć osoby bliskiej zwykle stanowi dla rodziny wielki wstrząs, a cierpienia psychiczne, jakie się z nią wiążą, mogą przybierać ogromny wymiar, tym większy, im mocniejsza była w danym przypadku więź emocjonalna łącząca zmarłego z jego najbliższymi.

Zadośćuczynienie to ma zrekompensować straty niemajątkowe, krzywdę wywołane przez śmierć najbliższego członka rodziny. Istota szkody niemajątkowej wiąże się z naruszeniem czysto subiektywnych przeżyć człowieka. Można przyznać zadośćuczynienie za ból, pewne utrudnienia życiowe, za konieczność zasadniczo odmiennego urzędzenia sobie życia (por. M. Olczyk, Komentarz do ustawy z dnia 30 maja 2008r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, Lex).

Należy przy tym zwrócić uwagę, na dwa odmienne jakościowo żądania. Jeśli ów wstrząs psychiczny przybiera normalne rozmiary, niemalże tożsame u wszystkich osób dotkniętych śmiercią osoby bliskiej - krzywdy w postaci cierpień psychicznych i fizycznych, wówczas kompensata krzywd następuje w oparciu o art. 446 § 4 kc. Powodowie wskazali jedynie, iż śmierć Z. Z. doprowadziła ich do cierpień psychicznych i fizycznych – pogorszenie nastroju, postawa wycofania, trudności w życiu codziennym.

Jak wynika z opinii biegłej psycholog u powodów i powódki okres żałoby trwał około jednego roku, później rozpoczął się już proces dostosowywania się do zmieniającej się sytuacji. W chwili obecnej ich stan ten uległ stabilizacji powodowie ponownie ułożyli sobie życie, weszli już w nowe role, jakie narzuciła im sytuacja powstała po śmierci Z. Z..

Wyżej opisane okoliczności wskazują, iż przyznanie powodom zadośćuczynienia było zasadne. Sporna była jedynie jego wysokość. Pozwany uznał, iż wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne zrekompensuje powodom M. Z. (1) oraz M. P. (1) kwota po 20.000 złotych, natomiast A. P. kwota 10.000 zł, i przyjmując przyczynienie się zmarłej Z. Z. do powstania szkody wypłacił im odpowiednio po 6.000 zł na rzecz M. Z. (1) i M. P. (1), a 3.000 zł na rzecz A. P.. Powodowie uważali, iż ta kwota jest zbyt niska, a należy się im dopłata, tak aby łącznie otrzymali tytułem zadośćuczynienia kwoty po 150.000 złotych (powodowie M. Z. (1) i M. P. (1)) oraz kwota 100.000 zł (powódka A. P.).

Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze, iż zadośćuczynienie musi mieć charakter kompensacyjny, a więc powinno przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, niebędącą jednakże wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy. Z tego wynika, że "wartość odpowiednia" to wartość utrzymana w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej (por. wyrok SN z 4 lutego 2008r., sygn. akt III KK 349/07, LEX nr 39507; wyrok SN z 30 stycznia 2004r., sygn. akt I CK 131/03, OSNC 2005/2/40). Nadto wartość ta winna przynosić poszkodowanemu równowagę emocjonalną, naruszoną przez doznane cierpienia (por. wyrok SN z 14 lutego 2008r., sygn. akt II CSK 536/07, LEX nr 461725). Sąd miał na uwadze, że powodowie, biorąc pod uwagę ich związek z Z. Z., bardzo przeżyli jej śmierć, od czasu wypadku stali się osobami zamkniętymi, nerwowymi, unikali kontaktów z ludźmi. Utrata osoby dla nich bardzo bliskiej, wspólnie z nimi zamieszkującej spowodowała wiele negatywnych przeżyć - poczucie straty, ból smutek oraz przygnębienie. Powód M. P. (1) nie radząc sobie z uczuciami, jakie powstały po śmierci matki zaczął sięgać po alkohol. Dopiero upływ czasu i zmniejszenie się intensywności tych odczuć pozwoliły mu wrócić do równowagi psychicznej i zerwać z nałogiem.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że powodom M. Z. (1) i M. P. (1) tytułem zadośćuczynienia należą się kwoty po 100.000 zł, a A. P. kwota 50.000 zł podnosząc w ten sposób przyznaną dotychczas przez pozwanego kwotę pięciokrotnie. Biorąc jednak pod uwagę kwoty już dotychczas przyznane powodom w toku postępowania likwidacyjnego, oraz konieczność 70 % zmniejszenia wysokości zadośćuczynienia, w związku z przyczynieniem się Z. Z. do powstania szkody, Sąd zasądził na rzecz powoda M. P. (1) kwotę 24.000 zł, na rzecz powoda M. Z. (1) kwotę 24.000 zł, tytułem zadośćuczynienia, a na rzecz A. P. kwotę 12.000 zł również tytułem zadośćuczynienia.

Zasądzając wskazane kwoty Sąd oparł się na okolicznościach, o których mowa powyżej. Dla porządku należy jednak jeszcze raz wskazać, że w wyniku śmierci Z. Z., powodowie zmienili się, stracili chęć do życia, mieli lęki, nie mogli spać, kontakt z nimi był utrudniony, trudno im było zaplanować przyszłość. Nie tylko z zeznań świadka S. P. i twierdzeń wynikających z przesłuchania powodów, ale także z opinii biegłej psycholog wynika, że każde z powodów, po śmierci Z. Z. doznało zaburzeń psychicznych, które miały wprawdzie różne nasilenie, ale ograniczały w podobnym stopniu codzienne funkcjonowanie pośrednio poszkodowanych. Stan intensywnej, trudnej do zniesienia żałoby trwał przez około jednego roku, a dopiero po roku od wypadku powodowie wrócili do normalnego funkcjonowania w relacjach rodzinnych i towarzyskich. Istotne jest, że uczucie żalu i pustki po stracie osoby najbliższej trwa u powodów nadal, choć już mało intensywnie. Argumenty te, jak i dowody przemawiają za przyznaniem powodom zadośćuczynień w kwotach wskazanych powyżej.

Odnosząc się natomiast do pozostałej części żądania powodów sąd uznał, że nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ w niniejszej sprawie powodowie nie przedstawili w procesie żadnych argumentów uzasadniających ustalenie co do wysokości świadczenia na poziomie kwoty 150.000 zł (M. Z. (1) i M. P. (1)), a 100.000 zł (A. P.). Co więcej, Sąd

przyjmując 70 % przyczynienie się poszkodowanej do powstania szkody również w tej części zobowiązany był do oddalenia powództwa, w zakresie żądania zasądzenia zadośćuczynienia.

Odnosnie odszkodowania obejmującego zwrot kosztów pogrzebu, to sąd biorąc pod uwagę przyjęte 70 % procentowe przyczynienie się Z. Z. żądanie ponadto to co zostało wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego nie zasługiwało na uwzględnienie. W związku z powyższym w tym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Odnosnie rozstrzygnięcia o kosztach, to co do zasady na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc oraz art. 14 ust. 1 ustawy 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych odsetki od pozwanego na rzecz powodów, naliczane w stosunku rocznym od kwoty przyznanego zadośćuczynienia i odszkodowania w wysokości ustawowej, należne były za okres od dnia następującego po upływie 30 dni od zgłoszenia szkody. Zgłoszenie szkody w części dotyczącej zadośćuczynienia nastąpiło w dniu 13.10.2009, a części dotyczącej odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej dopiero w pozwie. Z tego względu powodom przysługują odsetki od zasądzonego zadośćuczynienia od dnia 13 listopada 2009 r., a w powodowi M. Z. (1) od zasądzonego odszkodowania od 9 grudnia 2011 r. czyli dnia następnego po upływie 30 dni od otrzymania przez ubezpieczyciela odpisu pozwu wraz z załącznikami.

Sąd Okręgowy w pełni podziela zasadę przyznawania odsetek wynikającą z treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2010 r. w sprawie II CSK 434/09, w którym Sąd Najwyższy stwierdził „jest zatem zasadą, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu ubezpieczyciela przez poszkodowanego (pokrzywdzonego) do spełnienia świadczenia odszkodowawczego (art. 455 § 1 k.c.). Od tej zatem chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.). Jednakże zasada ta doznaje wyjątków, które wynikają z przepisów art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.” Z treści art. 14 ust. 1 w/w ustawy wynika, iż pozwany winien wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni, tym bardziej, iż zasada odpowiedzialności, pomimo toczącego się postępowania karnego, co do sprawcy wypadku, była niewątpliwa (ryzyko).

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia treść art. 100 w zw. z art. 98 § 1 i § 3 kpc i z art. 99 kpc. Powód M. Z. (1) dochodził łącznie kwoty 246.100 złotych. Zasądzono na jego rzecz łącznie 54 000 zł, zatem wygrał proces w 22 %. Powód M. P. (1) dochodził łącznie kwoty 144.000 złotych. Zasądzono na jego rzecz kwotę 24.000 zł, zatem wygrał proces w 16 %. Powódka A. P. dochodziła łącznie kwoty 97.000 złotych. Zasądzono na jej rzecz kwotę 12.000 zł. Zatem wygrała proces w 16%

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje uzasadnienie w treści art. 100 zd. 1 k.p.c, Sąd biorąc pod uwagę częściowe uwzględnienie żądania powodów, ale także ich trudną, zwłaszcza w porównaniu z pozwany sytuację majątkową, dokonał wzajemnego zniesienia kosztów procesu pomiędzy stronami.

Sąd, na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 98 kpc, nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4.500 złotych tytułem poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatków.

Pozostałą część opłaty od pozwu należało ściągnąć od powodów – z zasądzonych na ich rzecz świadczeń (art. 113 ust. 2 u.k.s.c.) proporcjonalnie do ich przegranej w procesie.

Z uwagi na trudną sytuację osobistą i majątkową powodów Sąd odstąpił od obciążania ich kosztami sądowymi w pozostałym zakresie (z tytułu nieuiszczonych wydatków stosownie do oddalonego powództwa) na podstawie 113 ust. 4 powołanej wyżej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. (pkt XI wyroku.)